

ефективної антикризової державної політики, спрямованої на трансформацію національної економіки у напрямі її модернізації, застосування інноваційно-інвестиційних моделей, використання значного внутрішнього потенціалу можна буде створити стабільну економічну систему.

Література:

1. Геец В. Макроэкономическая оценка денежно-кредитной и валютно-курсовой политики Украины до и во время финансового кризиса / В. Геец // Экономика Украины. – 2009. – № 2. – С. 5–24.
2. Никипелов А. Стратегия и тактика денежно-кредитной политики в условиях мирового экономического кризиса / А. Никипелов, М. Головин // Вопросы экономики. – 2010. – № 1. – С. 4–20.
3. Шинкарук Л.В. Макроекономічні передумови та перебіг економічної кризи в Україні /Л.В. Шинкарук // Економічна теорія. – 2010. – №2. – С. 61–70.

БУЛАТОВА О.В.,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної економіки,
проректор з наукової роботи
Маріупольського державного університету

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ КРАЇН В УМОВАХ ПОГІРШЕННЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КОН'ЮНКТУРИ

Стан розвитку світової економіки дозволяє визначити, що сучасний світ знаходиться на порозі нових багаточисельних і взаємопов'язаних проблем, поглиблення яких буде суттєво перешкоджати світовій динаміці, ефективному розвитку всіх країн світу. Світова економіка знов балансує на межі економічної кризи, наслідки якої можуть бути значно більшими ніж наслідки кризи 2008-2009 років.

Серед найактуальніших завдань, які сьогодні вирішують розвинуті країни світу – забезпечення економічного росту в умовах погіршення економічної кон'юнктури; забезпечення зайнятості, в сфері якої кризові явища вже досягли загрозливих масштабів; розв'язання боргових проблем, що загрожують фінансовій стабільності; інфляція, тиск якої негативно впливає на світове економічне зростання в цілому через зниження купівельної спроможності з боку всіх суб'єктів ринку – споживачів, бізнесу, держави. Окрім того, що проблеми розвинутих країн взаємно посилюють одна одну, погіршуючи перспективи економічного зростання, вони ще суттєво впливають і на розвиток країн, що розвиваються, які пов'язані з розвинутими країнами системою торгівельно-економічних та фінансових відносин. Економіка країн, що розвиваються, залежить від нестабільної динаміки експортних цін; попиту на сировинні ресурси, які складають основу їхнього експорту; ефективності внутрішніх реформ, від яких залежить інтеграція країн, що розвиваються, до світового господарства.

Аналітичні прогнози розвитку світової економіки з боку міжнародних інституцій [3,4,7] обґрунтовують, що вплив шоків (подібних останній світовій кризі 2008-2009 років) буде посилюватись, в результаті чого світова економіка все частіше буде зіткатися із соціальними та економічними проблемами розвитку. Основними факторами дестабілізації світової економіки стануть фінансові кризи, соціально-економічні потрясіння, зміна клімату, нестача ресурсів (в першу чергу енергетичних), кіберзлочинність (яка несе загрозу сталому функціонуванню інфраструктури), пандемії та геомагнітні зміни, локальний характер розвитку яких призводить до глобальних наслідків.

Формування глобальної багатополарної системи супроводжується появою нових змін серед акторів міжнародних відносин, змінюються масштаби і спектр проблем розвитку світового господарства, виникають нові ризики та фактори невизначеності, вплив яких швидко змінюється від локального до глобального рівня. Основним фактором ризику стає економічна нестабільність [4]. Це фактично ще раз підтверджує тезу, що в сучасних умовах глобальної інтеграції світ стає взаємозалежною та взаємопов'язаною єдиною глобальною мережею, а інтенсифікація суспільних відносин призвела до особливої просторово-часової дистанційності, в результаті чого події, які виникають на локальному рівні знаходяться під впливом подій, що відбуваються в інших місцях і навпаки. Завдяки розвитку інформаційно-комунікаційних технологій сучасні ринки швидко засвоюють та поширюють знання та інформацію, однак саме інформаційний обмін, багатократно збільшуючи ефективність глобальної економіки, з одного боку, з іншого – посилює її вразливість.

Конкуренція в світовій економіці вимагає дій на трьох взаємодоповнюючих рівнях. Нові умови існування в умовах глобальної регіоналізації вимагають відповідного реагування та пошуку нових стратегічних підходів до систем регулювання та управління економічним розвитком на багаторівневій основі. Інтеграційна складова стратегії розвитку країн у мовах глобальної регіоналізації світу має враховувати одночасно три рівні: національний, регіональний, глобальний. Відповідно до цих рівнів визначається й інтеграційна складова розвитку кожної країни – учасника інтеграційного об'єднання, яка має охоплювати три рівня взаємообумовлених та взаємопов'язаних стратегічних цілей:

- (I) врахування цілей глобальної та регіональної інтеграції в стратегіях національного розвитку
- (II) створення конкурентоспроможної інституційної основи розвитку на регіональному рівні

(III) реалізація активної стратегії глобальної інтеграції.

Досягнення зазначених цілей сприятиме зміцненню відповідної регіональної архітектури, з її оптимальним включенням до глобального економічного простору. Фактично це зумовлює необхідність одночасного вирішення завдань розвитку на всіх трьох рівнях – національному, регіональному та глобальному в рамках стратегії розвитку.

Сучасні національні економічні концепції росту мають бути радикально переглянуто, оскільки їх сфокусовано, переважно, на визначення впливу політичних стратегій та інститутів на економічне зростання. Однак зростання не дорівнюється розвитку, саме тому ООН запропоновано нову економічну концепцію – концепція економіки розвитку людини [2], розвиток якої і стане основним індикатором ефективності реалізації будь якої стратегії на будь якому рівні. Саме тому, сталий розвиток, який зорієнтовано на людину, спільним рішенням керівників країн світу під час Конференції ООН з сталого розвитку РІО+20 (червень 2012 року) [1] визнано базовим курсом задля сталого та інклюзивного економічного зростання, соціального розвитку і охорони навколишнього середовища. Двадцять років потому, відповідно до «Плану дій ХХІ» (Ріо-де-Жанейро, 1992р.) 51 країною світу [5,6] розроблено відповідні національні стратегії на основі ключових принципів, запропонованих ООН, а саме: комплексного державного підходу, довгострокової перспективи, консультацій з усіма зацікавленими сторонами, реалістичності визначення цілей в економічній, екологічній, соціальній та галузевих, сферах, їх постійного моніторингу. Кожну стратегію розроблено з урахуванням економічних, соціальних, екологічних та культурних особливостей країн, тому не існує єдиного ідеального координаційного механізму для цих стратегій, однак всі вони мають забезпечувати соціально відповідальний економічний розвиток задля майбутніх поколінь.

Література:

1. Будущее, которого мы хотим [электронный ресурс] // Итоговый документ Конференции Организации объединенных наций по устойчивому развитию «РИО+20», Рио-де-Жанейро, Бразилия, 20–22 июня 2012г. – 66с. – Режим доступа: <http://www.uncsd2012.org/thefuturewewant.html>
2. Доклад о развитии человека 2010. Реальное богатство народов: пути к развитию человека / Пер. с англ.; ПРООН. – М.: Издательство «Весь Мир», 2010. – 244с.
3. Future Global Shocks. IMPROVING RISK GOVERNANCE OECD [electronic resource] // Reviews of Risk Management Policies. – OECD Publishing, 2011. – 138p. – URL: <http://www.oecd.org/dataoecd/24/36/48256382.pdf>
4. Global Trends 2025: A Transformed World [electronic resource]. – Washington: US Government Printing Office, 2008. – 99p. – URL: www.dni.gov/nic/NIC_2025_project.html
5. Good Practices in the National Sustainable Development Strategies of OECD Countries [electronic resource] // Sustainable Development Studies, 2006. – 35p. – URL: <http://www.oecd.org/dataoecd/58/42/36655769.pdf>
6. National Sustainable Development Strategies. Division for Sustainable Development [electronic resource]. – URL: <http://www.un.org/esa/dsd/>
7. World Economic Situation and Prospects 2012 [electronic resource]. – United Nations publication, 2012. – 28p. – URL: <http://www.un.org/esa/policy/wess/wesp.htm>

ГАПАНЮК М.Л.,

ГУРЕВИЧ Т.Г.,

студенты II курса

специальности «Финансы и кредит»

Макеевского экономико-гуманитарного института

КОНЦЕПЦИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ УКРАИНЫ

Украина имеет значительный геополитический потенциал: благоприятные климатические, в частности агроклиматические, условия, выгодное географическое положение, достаточные природные ресурсы, высокий уровень образования и квалификации граждан, весомое культурно-историческое наследие. В результате предыдущей хозяйственной деятельности в Украине сложилась крайне нерациональная структура природопользования, которая является следствием накопления за многие десятилетия структурных деформаций хозяйства, доминирования природоемких отраслей промышленности, ресурсо- и энергоемких технологий, подавляющее использование невозобновимых природных ресурсов, сырьевой ориентации экспорта, избыточной концентрации производства в отдельных регионах государства. Нынешняя структура экономики в целом остается неэффективной и экологически опасной. Актуальность внедрения стратегии устойчивого развития в Украине обусловлена необходимостью стабилизации техногенной нагрузки на окружающую среду и решение комплекса экологических проблем в условиях социально-экономического роста.

Проблемы, связанные с моделированием устойчивого развития Украины, а следовательно, и обеспечение надежности и эффективности функционирования экономической системы государства как системного образования повышенного уровня сложности, занимают весомое место в теоретической и практической деятельности украинского социума и субъектов государственного управления как подавляющего

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІДДІЛЕННЯ у м. МАРІУПОЛЬ ДОНЕЦЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ**

**ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ КРАЇН У СВІТОВИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР**

МАТЕРІАЛИ

**ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених**

06 грудня 2013 р.

Рекомендовано до друку
Вченою радою економіко-
правового факультету
Маріупольського державного
університету
(протокол № 2 від 25.10.2013 р.)

Маріуполь, 2013

УДК [339.922+327](100)(063)

ББК 65.54+66.4(0),01

Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, 06 грудня 2013 р. – Укл.: Беззубченко О.А., Балабанова Н.В., Дубенюк-Панайотопулу Я.А., Марена Т.В., Мітюшкіна Х.С., Захарова О.В., Ніколенко Т.І.; За заг. редакцією д.е.н., проф. Булатової О.В. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 278 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь студенти, магістри, аспіранти, молоді вчені.

Головні напрямки роботи конференції:

1. Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобального середовища: політичний аспект;
2. Розвиток міжрегіональної взаємодії та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних пріоритетів;
3. Особливості розвитку зовнішньоекономічних та політичних відносин країн в умовах глобалізації;
4. Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації та участь країн на світовому фінансовому ринку;
5. Інноваційно-інвестиційна діяльність країн у світових координатах розвитку;
6. Проблеми міжрегіональної та міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації;
7. Забезпечення конкурентоспроможності галузей та регіонів національної економіки;
8. Проблеми забезпечення сталого розвитку країн в контексті сучасних світових процесів.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. Обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції в області вивчення особливостей інтеграції країн у систему світогосподарських зв'язків;
2. Розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин України.

©Автори текстів, 2013 р.

© МДУ, 2013 р.

МАШИНІСТОВА В.О	Проблема підвищення конкурентоспроможності національної економіки України.....	238
МІТЮШКІНА Х.С.	Реструктуризація економіки як засіб підвищення конкурентоспроможності регіонів країни.....	239
МУРЗА О.В.	Розробка операційної стратегії підприємства.....	241
НІКОЛАЄВА А. С.	Характеристика цінових стратегій підприємств на зовнішніх ринках.....	242
ОСИПЕНКО Л.В.	Конкурентоспроможність підприємства, шляхи його підвищення.....	244
ОСИПЕНКО К.В.	Індекс конкурентоспроможності в туризмі.....	246
ПАПАКИНА Т.В.	Морские грузоперевозки Украины в условиях конкурентного роста.....	248
ПЕРЕСАДЬКО Л.	Теоретичні основи фінансового забезпечення конкурентоспроможності регіонів та галузей національної економіки.....	250
СВЯТОВЕЦЬ Ю.А.	Оцінка конкурентоспроможності туризму в Україні.....	252
СЛУТУ Р.И.	Маркетинг как фактор конкурентоспособности предприятия.....	253
ТАТАР С.В.	Региональная конкурентоспособность.....	254
ТРОЦЕНКО В.В.	Формування конкурентоспроможності регіонів України.....	256
ЧУБЕНКО О.С.	Регіональна складова міжнародної конкурентоспроможності України.....	257
ШАБУРИШВИЛИ Ш.Т.	Особенности построения эффективной бизнес-стратегии.....	259
ШУМИЛКО А.Ю.	Формування колективу як основа ефективного управління персоналом....	261

СЕКЦІЯ

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇН В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СВІТОВИХ ПРОЦЕСІВ

БЕЛІМЕНКО В.Ю.	Сучасний стан економічного розвитку країни.....	263
БУЛАТОВА О.В.	Напрями забезпечення економічного росту країн в умовах погіршення світової економічної кон'юнктури.....	264
ГАПАНЮК М.Л.,		
ГУРЕВИЧ Т.Г.	Концепция устойчивого развития Украины	265
КАРПУХІНА Ю.С.	Продовольча безпека в умовах глобалізації.....	267
КИСЛОВА Л.А.	Направления развития национальной экономики в 2013-2015 годах.....	269
СМЕТАНКИНА А.С.	Энергетическая безопасность Украины как составляющая экономической независимости.....	271